



WPLYNĘŁO
INSTYTUT EKONOMII I FINANSÓW
data 23.10.22 podpis... Górnalski

Katowice, 16 września 2022 r.

dr hab. Marzena Strojek-Filus, prof. UE
Katedra Rachunkowości
Kolegium Finansów
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Recenzja rozprawy doktorskiej

mgr. Michała Piechockiego

pt. „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązаныmi na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego”

Promotor pracy: dr hab. Piotr Szczypa, prof. ANS w Koninie

Promotor pomocniczy: dr Adam Lulek, Uniwersytet Szczeciński

1. Podstawa formalna i cel recenzji

Podstawą formalną przygotowania niniejszej recenzji było skierowane do mnie pismo Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Szczecińskiego, dr. hab. Stanisława Hońko, prof. US, informujące o wyznaczeniu mnie na recenzenta rozprawy doktorskiej mgr. Michała Piechockiego pt. „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązаныmi na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego”. W piśmie zawarta jest informacja o wszczęciu przewodu doktorskiego w dyscyplinie *finanse*, ze wskazaniem Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, Dz.U.2018 poz.261 jako podstawy sporządzenia recenzji. Zatem przewód doktorski mgr. Michała Piechockiego jest przeprowadzany zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych

i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, Dz. U. 2017, poz. 1789 z późn. zm.

Wobec powyższego recenzja została sporządzona w oparciu o ustawowe kryteria dotyczące rozpraw doktorskich, w szczególności odniesienie do kwestii, czy recenzowana rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu oraz czy dowodzi ogólnej wiedzy teoretycznej w danej dyscyplinie naukowej, a także umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej (art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r.).

W świetle przywołanych przepisów głównym celem niniejszej recenzji jest odniesienie się do kryteriów ustawowych w ocenie rozprawy mgr. Michała Piechockiego.

2. Podstawa merytoryczna recenzji

Przedmiotem recenzji jest rozprawa doktorska mgr. Michała Piechockiego pt. „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego”. Promotorem naukowym rozprawy jest dr hab. Piotr Szczypa, natomiast promotorem pomocniczym jest dr Adam Lulek.

Praca liczy 155 stron i obejmuje stronę tytułową, oświadczenie dotyczące autorstwa rozprawy, spis treści, streszczenie, wstęp, pięć głównych rozdziałów, zakończenie, bibliografię, spis rysunków oraz spis tabel. Na bibliografię składa się ok. 136 pozycji zwartych i artykułów, 7 aktów prawnych oraz 11 stron internetowych.

Praca ma charakter teoretyczno-empiryczno-koncepcyjny.

3. Ocena tematu pracy oraz podjętego problemu badawczego

Temat rozprawy doktorskiej dotyczy szerokiego obszaru cen transferowych i koncentruje się na problemie oddziaływania na wynik finansowy spółek kapitałowych za pomocą transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi. W tytule dokonano zawężenia badanych spółek do posiadających siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego.

We wstępie Doktorant dosyć obszernie odniósł się do znaczenia cen transferowych w jednostkach powiązanych eksponując problem agresywnej polityki podatkowej oraz nieetycznych postaw. Jednak ostatecznie wskazał jako problem badawczy rozprawy wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi na wynik finansowy wytypowanej grupy podmiotów, a w szczególności możliwość wykorzystania cen transferowych do presumpcji

ich kondycji finansowej. W mojej ocenie ten problem nie został odpowiednio zapowiedziany, np. poprzez odniesienie do stanu wiedzy, szczególnie badań na ten temat. Trudno zatem we wstępie odnaleźć jednoznaczne wskazanie luki badawczej, odpowiednio „obudowane” literaturą.

Tematyka cen transferowych w ostatnich latach jest kojarzona ze zmianami w regulacjach podatkowych oraz trudnościami z ich wprowadzaniem w praktyce gospodarczej, zwłaszcza w zakresie dokumentacji cen transferowych. Uznawana jest za jeden z najtrudniejszych obszarów podatkowych w ramach funkcjonowania podmiotów gospodarczych powiązanych. Doktorant w rozprawie wskazuje nową płaszczyznę wykorzystywania cen transferowych w przedsiębiorstwach, niejako przy okazji ich obowiązków podatkowych w zakresie transakcji z zagranicznymi podmiotami powiązanymi. Formułując temat rozprawy umiejętnie połączył dwa obszary badawcze: implikacje stosowania cen transferowych oraz presumpcję kondycji finansowej przedsiębiorstw. Na podkreślenie zasługuje również jego aktualność z punktu widzenia praktyki gospodarczej. Temat rozprawy oceniam pozytywnie, chociaż odczuwam niedosyt w treści dotyczącej wskazania i uzasadnienia luki badawczej.

Wobec powyższego wybór tematu oceniam jako zgodny z wymaganiami stawianymi rozprawom doktorskim w świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017, poz. 1789 z późn. zm).

4. Ocena przyjętych celów badawczych oraz sformułowanej hipotezy badawczej

We wstępie Doktorant wskazał jako cel główny rozprawy określenie wpływu transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego. Osiągnięciu celu głównego zostały podporządkowane trzy cele pomocnicze (**choć w wstępie Autor pracy zapowiedział sześć celów pomocniczych**):

- 1) ustalenie korelacji pomiędzy zmieniającym się udziałem transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi w całkowitych przychodach i kosztach spółek na terenie województwa zachodniopomorskiego,
- 2) utworzenie matrycy progów procentowych udziału transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi w całkowitych przychodach i kosztach spółek na terenie

województwa zachodniopomorskiego (matryca uwzględniać ma presumpcję poprawy bądź pogorszenia się wyników finansowych tych spółek),

- 3) ustalenie przyczyn pogorszenia lub poprawy wyników finansowych spółek z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego.

W celu głównym prawidłowo został wyeksponowany problem badawczy. Cele pomocnicze odnoszą się wyłącznie do części empirycznej pracy. W mojej ocenie brakuje wskazania celów dotyczących dosyć obszernej części teoretycznej.

Doktorant sformułował następującą hipotezę badawczą: Ustalenie i ocena procentowego udziału transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych w całkowitych przychodach i kosztach spółek na terenie województwa zachodniopomorskiego umożliwia dokonanie presumpcji poprawy bądź pogorszenia się wyników finansowych tych spółek. Hipoteza główna nawiązuje do drugiego celu pomocniczego, a w mojej ocenie powinna odnosić się do głównego celu. Szkoda, że w pracy nie zostały sformułowane hipotezy szczegółowe, które porządkowałyby badania i jednocześnie pozwalały na odpowiednie uogólnienie hipotezy głównej.

Pomimo przedstawionych wyżej zastrzeżeń pozytywnie oceniam przyjęte cele badawcze oraz sformułowaną hipotezę badawczą.

5. Ocena metod badawczych

Doktorant zastosował zróżnicowane metody badawcze, które zostały odpowiednio przyporządkowane etapom badań. We wstępie zawarte jest następujące stwierdzenie: „rozprawa ma charakter koncepcyjny i w związku z tym w celu weryfikacji hipotezy wyodrębniono trzy główne obszary badawcze: studia literaturowe, etap badań empirycznych i badań danych finansowych oraz etap koncepcyjny” (s. 10). Mam wątpliwości dotyczące takiego podejścia do prezentacji metod badawczych. W świetle tematu i celu pracy obszar badawczy jest ten sam, natomiast wyodrębnione zostały etapy badań, do których zostały dobrane metody badawcze. Autor pisze o metodach i technikach badawczych, ale nie wyjaśnia, co uważa za metodę, a co za technikę. W jednym miejscu pisze w liczbie mnogiej o zastosowanych metodach obserwacji uczestniczących ukrytych i metodach studium przypadku, a w akapicie poniżej (s. 10) nazywa je technikami badawczymi, do których zalicza również analizę i syntezę. Z kolei w części koncepcyjnej wskazuje zastosowanie metody scenariuszowej oraz metodę dedukcji.

Rozdział trzeci rozprawy, poświęcony w znacznej części metodyce badań, w dużym stopniu wyjaśnia moje wątpliwości. Jednak rysunek 3.1. nie ilustruje (zgodnie z zapowiedzią) dostatecznie przejrzystości przyjętych metod. Autor, powołując się na triangulację metod badawczych nie wyjaśnia połączenia metody obserwacji uczestniczącej ukrytej z metodą analizy danych zastanych, przy czym w tej drugiej wskazuje jako źródła akty prawne, krytyczną analizę literatury, artykuły specjalistyczne i artykuły naukowe. Obie metody są zastosowane w ramach studium przypadku. Nie jest dla mnie również wystarczająco jasne wyjaśnienie dotyczące źródła pierwotnego.

W tekście na s. 55 (pierwszy akapit od góry) Doktorant pisze: „W celu uzyskania jak najrzetelniejszych i najtrafniejszych wniosków uzyskane informacje z analizy danych wtórnych skonfrontowano z posiadanym przez doktoranta doświadczeniem pochodzącym z prowadzonych obserwacji uczestniczących niejawnych prowadzonych wśród analizowanych podmiotów”. W podrozdziale 3.4. część moich wątpliwości została wyjaśniona, ponieważ mgr Michał Piechocki wyjaśnia, jakie czynności zawodowe wykonywane w ramach pracy zawodowej uznał za obserwację uczestniczącą ukrytą. Tworzona przez Doktoranta dokumentacja cen transferowych, w Jego ocenie stanowi, odzwierciedlenie obserwacji uczestniczącej. Jak sam zauważa „sposoby są następnie utrwalane i interpretowane w toku pracy zawodowej w formie wspomnianej dokumentacji zawodowej”. W tabelach 3.3 -3.7 Autor przedstawia wyniki obserwacji uczestniczącej ukrytej dotyczące 17 spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego, które przeprowadzają transakcje z powiązаныmi podmiotami zagranicznymi, przy czym prezentowane dane finansowe i wskaźniki stanowią albo pozycje sprawozdania finansowego (przychody, zysk/strata netto), albo wskaźniki na ich podstawie ustalone. Natomiast część pozycji w tabelach stanowi podstawowe informacje o podmiocie (forma prawna, typ podmiotu, profil funkcjonalny).

W następnej kolejności (podrozdział 3.5.) wskazane i wstępnie opisane spółki zostały poddane pogłębionej analizie w ramach studium przypadków. W rozdziale 3.6. szczegółowo i przejrzystość został opisany podmiot badania w ramach kolejnego etapu, czyli spółki kapitałowe z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego, które przeprowadzały transakcje z powiązаныmi z nimi podmiotami zagranicznymi. Autor odpowiednio uzasadnił dobór próby badawczej (347 spółek) oraz przedstawił 27 wskaźników, które zostały uwzględnione w badaniu.

W rozdziale 4.1. zostały poddane analizie sprawozdania finansowe wytypowanych 347 spółek za lata podatkowe 2016-2020. Autor posłużył się medianą

w odniesieniu do wybranych wskaźników w wyodrębnionych grupach spółek: producent, usługodawca, dystrybutor i wszyscy (zbiorecze wyniki dla całej badanej populacji).

W podrozdziale 4.2. zostały przedstawione założenia koncepcji, dzięki której można przewidzieć jaki wpływ na przyszły wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego mają transakcje z powiązаныmi podmiotami zagranicznymi.

Jedną z najważniejszych, również z punktu widzenia metodyki badań, części pracy jest zbudowana matryca, w której 15 wyodrębnionych cech zostało przypisanych do 5 kategorii (według wagi w zależności od zaobserwowanego wpływu na wynik finansowy w przyszłości). W efekcie Autor ustalił 216 kombinacji w odniesieniu do wyniku finansowego. Wyniki z kombinacji zostały połączone z presumpcją pogorszenia się lub poprawy wyniku finansowego.

W ramach prezentacji i testowania matrycy zostało wykorzystane 17 spółek, które we wcześniejszym etapie badań były poddane analizie w ramach studium przypadków. Takie podejście nie tylko uzasadnia wprowadzenie tych spółek do badania, ale również logicznie „spina” je z utworzoną matrycą.

Pozytywnie oceniam dobór metod badawczych, natomiast za mankament pracy uważam sposób ich prezentacji we wstępie rozprawy oraz brak całościowego podejścia do zastosowanych metod w części empiryczno-koncepcyjnej. Spore rozproszenie informacji na ten temat powoduje umniejszenie wrażenia spójności problemowej, logicznej i metodycznej w części empiryczno-koncepcyjnej rozprawy. Wprowadzenie przejrzystej „mapy metod badawczych” w odniesieniu do całości badania podkreślałoby jego wartość.

W mojej ocenie zastosowane metody badawcze są dostosowanych do charakteru pracy i typu badań.

6. Ocena merytoryczna pracy

Treść rozprawy jest prawidłowo podzielana na pięć głównych rozdziałów, które są poprzedzonych wstępem i podsumowane zakończeniem.

Wstęp zawiera uzasadnienie wyboru tematu, które jednak moim zdaniem ma charakter nieco emocjonalnej oceny cen transferowych, a w mniejszym stopniu wyjaśnienie potrzeby i możliwości połączenia ustalanych przez podmioty cen transferowych z przewidywaniem zmian w wyniku finansowym. Doktorant nie odniósł się do stanu badań na ten temat, na co zwróciłam uwagę w punkcie 3. niniejszej recenzji. Wskazane zostały cele (główny

i pomocnicze) oraz hipoteza badawcza. Bardzo ogólnie została przedstawiona treść poszczególnych rozdziałów i zwraca uwagę pewna niekonsekwencja w ich prezentacji. Na przykład w przypadku rozdziału czwartego Autor przedstawia tytuł rozdziału (w prezentacji pozostałych rozdziałów tytuły nie są wprowadzane) i jedno ogólne, wręcz hasłowe zdanie. Na tym tle równie ogólna prezentacja metod badawczych staje się trudna do zrozumienia i połączenia z etapami badań. W całym wstępie Doktorant nie przywołał żadnej publikacji naukowej.

Rozdział pierwszy pt. „Ekonomiczne uwarunkowania jednostek powiązanych” jest poświęcony jednostkom powiązanim. Autor przedstawia różne etapy umiędzynarodowienia przedsiębiorstw oraz zróżnicowanie definicyjne dotyczące przedsiębiorstw międzynarodowych oraz podmiotów powiązanych. W rozdziale zawarte są liczne odniesienia do literatury przedmiotu oraz sfery regulacyjnej. W rozdziale Doktorant posługuje się pojęciem „grupa kapitałowa”, którego jednak nie wyjaśnia, a jest zdefiniowane m. in w ustawie o rachunkowości oraz Międzynarodowych Standardach Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.

Autor wyjaśnia obszernie pojęcie „jednostki powiązane”, słusznie koncentrując się na prawie podatkowym, jednak warto wspomnieć w rozdziale, że to pojęcie jest również zdefiniowane w prawie bilansowym, któremu podporządkowane są sprawozdania finansowe analizowane przez Doktoranta w części empirycznej. Rozdział zawiera klasyfikację powiązań oraz omówienie ekonomicznych uwarunkowań grup przedsiębiorstw. Autor podkreśla atrakcyjność Polski jako kraju goszczącego, wskazując czynniki na nią wpływające, ale – w ramach obiektywnej analizy - warto również wskazać ujemne strony. Ostatnia część rozdziału jest poświęcona polityce cen transferowych oraz w szerszym znaczeniu skutkom finansowym powiązań pomiędzy podmiotami.

Rozdział wskazuje na dobrą znajomość literatury przedmiotu zagranicznej i krajowej oraz regulacji prawnych.

Rozdział drugi pt. „Transakcje z podmiotami powiązanimi – teoria, historia i zastosowanie” zawiera charakterystykę cen transferowych. Na podkreślenie zasługuje zaproponowana przez Doktoranta autorska definicja cen transferowych. W podrozdziale 2.2. Autor po raz pierwszy w pracy nawiązuje do cen transferowych w polityce bilansowej (rachunkowości?) grup kapitałowych, co jest w mojej ocenie dosyć istotnym wątkiem w świetle badań empirycznych. Objasnia zasadę arm's length i przedstawia swoje wątpliwości dotyczące tej zasady. W końcowej części rozdziału Doktorant koncentruje się na powiązaniu

kapitałowym oraz na obowiązku dokumentowania cen transferowych, a następnie na tym tle przedstawia tę dokumentację jak cenne źródło informacji o nadużyciach podatkowych.

W rozdziałach teoretycznych pracy nie odnotowałam odwołań do badań przeprowadzonych dotychczas w różnych krajach w analizowanym obszarze problemowym. Natomiast cenną częścią rozdziałów jest wykazana przez Autora dobra znajomość sfery regulacyjnej.

Rozdział trzeci pt. „Ocena wpływu transakcji z zagranicznymi podmiotami powiązаныmi na wynik finansowy spółek na terenie województwa zachodniopomorskiego” ma charakter empiryczny. Tytuł rozdziału jest zbyt mocno zbliżony do tytułu całej rozprawy. W moim odczuciu ocena wpływu tych transakcji jest zawarta również, a może nawet przede wszystkim, w rozdziale czwartym. Do treści tych rozdziałów w dużym stopniu odniosłam się oceniając dobór metod badawczych, których opis stanowi istotną ich część. Doktorant zbadał za pomocą dwóch różnych metod wpływ transakcji z zagranicznymi podmiotami powiązаныmi na wynik finansowy przedsiębiorstw z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego. W ramach pierwszego etapu badań za pomocą obserwacji uczestniczącej zidentyfikowane zostały czynniki pozafinansowe, które potencjalnie mają wpływ na presumpcję wyniku finansowego, co zostało zbadane w kolejnym etapie. Kontynuacją było studium przypadków zastosowane do 17 spółek, z którego wynika, że aż 12 z nich odczuwa negatywny wpływ transakcji z podmiotami powiązаныmi na swój wynik finansowy. Autor podkreśla, że 16 z nich to spółki, które nie powinny wykazywać ujemnego wyniku finansowego, ponieważ „ich rola w transakcjach jest zbliżona do roli pracownika”.

Z kolei analiza sprawozdań finansowych i ustalenie wybranych wskaźników dla 347 spółek w okresie 5 lat podatkowych dała podstawę opracowania matrycy udziału transakcji z zagranicznymi podmiotami powiązаныmi w całkowitych przychodach lub kosztach danego podmiotu.

W podrozdziale 3.2. Autor przeprowadził w oparciu o literaturę przedmiotu identyfikację oraz klasyfikację czynników wpływających na ceny transferowe. Podstawowy podział uwzględnił czynniki makroekonomiczne i mikroekonomiczne. Autor podjął próbę oceny wpływu czynników mikroekonomicznych. Wprawdzie ocena jest dosyć subiektywna, ale przekonuje mnie jasne i logiczne uzasadnienie (tabela 3.2.). Teoretycznym dopełnieniem rozdziału trzeciego jest omówienie strategii gospodarczych stosowanych przez podmioty powiązаныe w kontekście kształtowania cen transferowych.

W rozdziale czwartym zostały ustalone i poddane analizie wskazane w rozdziale trzecim wskaźniki dla 347 spółek pogrupowanych w przekroju: producent, usługodawca, dystrybutor oraz zbiorcze wyniki. Uzyskane wyniki wskazują na wniosek, że transakcje z podmiotami

powiązani w długiej perspektywie nie przyniosły całej populacji producentów dodatnich rezultatów. Z badań wynika również, że przypisana w grupie rola dystrybutora o ograniczonych funkcjach i ryzykach pozbawia taki podmiot zwiększenia rentowności (Autor pisze o dochodowości) i możliwości rozwoju. Nieco korzystniejsze wyniki wystąpiły w przypadku grupy usługodawców. **Moim zdaniem wyprowadzone wnioski są bardzo ciekawe i trafne.**

Rozdział czwarty zawiera również prezentację matrycy presumpcji wyniku finansowego podmiotu powiązanego kapitałowo, do której odniosłam się w rozdziale 5. poświęconym ocenie doboru i zastosowania metod badawczych. Matryca została przetestowana na przykładzie 17 spółek analizowanych w rozdziale trzecim w ramach obserwacji uczestniczącej oraz studium przypadku. Badanie potwierdziło koncepcję Doktoranta oraz umożliwiło presumpcję wyniku, który został potwierdzony wynikiem uzyskanym przez spółki w 2021 r., czyli w roku, który we wcześniejszych badaniach nie był uwzględniany. Opracowane przez Autora narzędzie oceniam jako nowatorskie i przydatne z punktu widzenia praktyki gospodarczej.

W rozdziale piątym Doktorant wskazuje potencjalne możliwości wykorzystania zaproponowanej matrycy oraz krytyczną analizę obowiązującego stanu prawnego wraz z rekomendacjami.

Rozdziały teoretyczne oceniam pozytywnie, chociaż brakuje mi odniesień do badań przeprowadzanych od wielu lat w obszarze cen transferowych w różnych krajach. Z tego względu dobór i zakres literatury oceniam jako skromny. Z kolei przeprowadzone przez Doktoranta badania empiryczne są obszerne, wielowymiarowe i dają obraz wpływu transakcji z zagranicznymi spółkami powiązaniymi na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego. **Rozdziały trzeci i czwarty dowodzą dobrego opanowania warsztatu badawczego.**

W zakończeniu zostały podsumowane wyniki przeprowadzonego badania. Wyprowadzone wnioski zostały odniesione do celów pracy oraz hipotezy badawczej, która została potwierdzona. Wartościową, świadczącą o rozwoju naukowym Doktoranta, częścią zakończenia jest wskazanie kierunków dalszych badań jako kontynuacji i rozszerzenia przeprowadzonych w ramach rozprawy. Zakończenie jest dobrze uporządkowaną i odpowiednio syntetyczną częścią pracy.

7. Ocena pracy doktorskiej pod względem formalnym

Praca jest napisana poprawnie pod względem formalnym, chociaż występują błędy językowe (stylistyczne) oraz interpunkcyjne (np. s. 15, 89, 133, 139, 140).

Mgr Michał Piechocki powołuje się na literaturę prawidłowo i rzetelnie, ale w niektórych przywołaniach autorów brak jest wskazania źródła (np. s. 35 - brak źródła do przytoczonych definicji cen transferowych - A. Coenenberg, L. Eden). Posługuje się tabelami, rysunkami oraz wykresami, które w mojej ocenie dobrze porządkują, ilustrują oraz uzupełniają wywód Autora. Jednak nie zawsze Autor zapowiada je we właściwy sposób lub wręcz nie zapowiada (np. s. 21). W pracy występują również nieuzasadnione powtórzenia.

W ogólnej ocenie praca nie budzi zastrzeżeń z punktu widzenia wymogów formalnych.

8. Wnioski końcowe

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską autorstwa mgr. Michała Piechockiego stwierdzam, że mimo pewnych mankamentów spełnia ona wymogi ustawowe stawiane tego typu pracom naukowym. Podejście przyczynowo - skutkowe do cen transferowych jest trudne zarówno z merytorycznego, jak i praktycznego punktu widzenia. Wskazany przez Doktoranta problem badawczy jest trudny również na gruncie badania naukowego. Wybór problemu badawczego oraz zidentyfikowana luka badawcza świadczą o dojrzałości naukowej oraz bardzo dobrze rozpoznanych potrzebach praktyki gospodarczej. Mgr Michał Piechocki z sukcesem połączył duże doświadczenie praktyczne ze sferą badań naukowych. Z punktu widzenia poznawczego praca stanowi wkład do dorobku literatury z zakresu podatków oraz rachunkowości. Temat rozprawy mieści się w obszarze nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse (obecnie ekonomia i finanse).

W mojej ocenie recenzowana rozprawa stanowi oryginalne, nowatorskie rozwiązanie trudnego i ważnego zarówno na gruncie teoretycznym jak i empirycznym problemu naukowego dotyczącego wpływu transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanymi na wynik finansowy spółek kapitałowych. Rozprawa wskazuje na dobrze opanowany warsztat naukowy i umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, o czym świadczą zarówno dobór metod badawczych jak i sposób i zakres przeprowadzonych badań.

Treść rozprawy dowodzi, że mgr Michał Piechocki posiada ugruntowaną wiedzę teoretyczną w dyscyplinie finanse (obecnie ekonomia i finanse).

Wobec powyższego stwierdzam, że rozprawa doktorska mgr. Michała Piechockiego pt. „Wpływ transakcji z zagranicznymi spółkami powiązanych na wynik finansowy spółek kapitałowych z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego”, spełnia wymogi ustawy dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017, poz. 1789 z późn. zm.) i rekomenduję Radzie Naukowej Instytutu Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Szczecińskiego przyjęcie jej oraz dopuszczenie do publicznej obrony.

Małgorzata Strąjek-Filius